

MÉS RENOMS PRETÈRITS DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Vicenç CARBONELL i VIRELLA

Anys enrere vam fer el primer recull de renoms que apareixen en un Capbreu de l'any 1591 i en un Cadastre de 1739. Aleshores observàrem que un bon nombre de renoms eren familiars i diferenciaven unes famílies de les altres.

Are hem treballat en una "Estadística rústica" de l'any 1725 i en el llibre del "Real Catastro" que comença el 1740 i arriba al 1789. S'ha comprovat la persistència d'alguns renoms durant dècades, majoritàriament els de residència, per exemple *del Pont* i *del Vall*, que arriben a ser bicentenaris. També es dona el cas d'un mateix renom a distint cognom, segurament per raó de familiar sobrevingut.

Heus aquí la llista que complementa la publicada a l'*Onomàstica* n.º XXXVI del juny de 1989. Els malnoms marcats amb (V) es poden veure en la citada relació de l'any 1739 i els marcats amb (d) són citats ara, com després de 1740:

1. *Agustí*. Joan Ferrer "dit Agustí".
2. *Baró*. Josep Plana "dit lo Baró", pagès. (V) Tenim documentat Magí Miró "dit lo Baró" el 1609.
3. *Borrull*. Josep Guasch, pagès.
4. *Bruxeta*. Vda. de Joan Ballester "dit Bruxeta". (V)
5. *Cantó*, el. Joan Fuster del Cantó, pagès. Des de 1579 es troba Joan Montserrat del Cantó.
6. *Capó*. Vda. de Magí Escardó i Magí Escardó, fill. (V)
7. *Carrau*. Vda. de Josep Puig. (V)
8. *Carretí*. (d) Pere Solé "dit Carretí".
9. *Castell*, el. Francesc Martí del Castell, pagès. (d) Vda. de Josep Martí del Castell. Són referències al castell de la Geltrú.
10. *Coix*. Pau Serra "dit Coix", pagès. (V)
11. *Coloma*. Josep Ballester. (V) Documentat des de l'any 1697.
12. *Cosí*. (d) Josep Torras.
13. *Creu*, la. Jaume Martí de la Creu. (V)
14. *Cruca*. (d) Joan Solé +1771, Magí Solé, hortolà, i Jaume Solé. (V)
15. *Diabló*. Montserrat "Diabló". El 1739 s'esmenta la "sínia del Diabló", encara coneguda avui dia.
16. *Frare*. Vda. de Josep Ballester. (V) D'antic, els Ballester eren propietaris del

molí del Salze, el qual abans de l'any 1650 era regentat per Guillem Rovirosa de cal Frare de Rocacrespa a causa de l'aportació dotal de la seva muller Catalina Ballester. Els Ballester descendents d'aquella branca també eren coneguts amb el mateix renom, però el molí quedà propietat dels Rovirosa "frare" i encara és d'aquesta família.

17. *Frareu*. Francesc Urgellès "dit lo Frareu" o "flareu". (V) A més en (d) surt com a "major".
18. *Gaspar*. (d) Antoni Montserrat "Gaspà". (V)
19. *Llissa*. Vda. de Magí Escardó, mariner. (d) Joan Marich i Joseph Marich. (V)
20. *Lloquer*. Pere Olivella "dit lloquer" (V) Dèiem "Lluca" en llegir "lluque".
21. *Mascaró*. Joan Ballester "dit Mascaró" (V). (d) Vda. de Joan Ballester, Magí Ballester +1775 i Miquel Ballester, germà de Magí.
22. *Mel*. Pau Torrents. (V)
23. *Miquelet*. (d) Josep Ferrer "Micalet". (V)
24. *Palleia*. (d) Josep Solà.
25. *Panxo*. (d) Joan Miró. (V)
26. *Paraire*. Joan Torrents, pescador "dit lo Paraire". (V)
27. *Parra*, la. Hereus de Garí de la Parra. Pere Soler de la Parra el 1591.
28. *Patara*. (d) Antoni Carbonell +1760.
29. *Paxana*. (d) Vda. de Josep Martí.
30. *Plaça*, la. Joan Guardiola "de la Plassa". Pere Gassó "de la plassa" l'any 1591.
31. *Pont*, el. Vda. d'Antoni Montserrat del Pont. Documentat des de 1553 fins a 1739. També Joan Soler del Pont l'any 1591.
32. *Quadres*, les. Josep Ricart "de las Quadras". També Francesc Llanussa, Joan Ricart, Jaume Rovirosa (de Rocacrespa), Ramon Baró, Joan Prats i Ramon Rovirosa. Fa referència a pagesos que vivien dintre de la jurisdicció de les antigues quadres de Gallifa i Rocacrespa, unides sota un mateix senyoriu.
33. *Rodó*. Francesc Martí "Rodó" o "Rudó". (V) També (d).
34. *Rubió*. Vda. de Ballester. (V)
35. *Sabut*. Antoni Torrents. (V) Aleshores dèiem "Salut" per "Sabut".
36. *Sardunyes*. Joan Ferret, pagès "lo Sardunyes". (V) També (d).
37. *Sensines*. Joan Urgellès.
38. *Tacó*. (d) Urgellès. (V)
39. *Tonipau*. Magí Escardó.
40. *Vall*, el. Vda. de Josep Ballester del Vall. (V) També 1591. Es refereix al vall de la muralla de la Geltrú, datat des de l'any 1500.
41. *Visa*. Joan Pasqual. (V)
42. *Xaravia*. Gabriel Torrents. (V)
43. *Xoriguer*. (d) Josep Puig "xuriguier", Josep Puig, mariner, Joan Puig, mariner, Pere Puig i Francesc Puig. (V)